ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ - ਸਬਦ ੩੫

ਸਾਹੁਰੈ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹੈ ਪੇਈਐ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥

ਸਲੋਕ, ਸੇਖ ਫਰੀਦ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ੧੩੭੯

ਸਾਹੁਰੈ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹੈ ਪੇਈਐ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥
ਪਿਰੁ ਵਾਤੜੀ ਨ ਪੁਛਈ ਧਨ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਉ ॥੩੧॥

ਸਾਰ: ਇਕ ਅਸਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਿਵਾਸ ਉਹ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜੋ ਭੌਤਿਕ ਖਲਾਅ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ; ਇਹ ਸਰਵਵਿਆਪੀਤਾ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹ ਸੰਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਨੀਂਹ ਵਾਲਾ ਘਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਬਾਹਰੋਂ ਸਥਿਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਜੂਝਦੇ ਹੋਏ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਰਾਮਦਾਇਕ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਇਕਜੁਟ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਨਾ-ਲਗਾਉ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਹਾਲਾਤ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਅੰਤਰੀਵੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੁੜਣ ਦੇ ਸਹਾਈ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਾਹੁਰੈ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹੈ ਪੇਈਐ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥

ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪਨਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੇਕੇ ਘਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਭੌਤਿਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਤੱਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਿਰੁ ਵਾਤੜੀ ਨ ਪੁਛਈ ਧਨ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਉ ॥੩੧॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਉਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦਾ; ਫਿਰ ਵੀ ਨਵ-ਵਿਆਹੀ ਨੂੰ ਧੰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਏਕਤਾ ਦੇ ਤੱਤ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਣ ਬਾਰੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਹਰੀ ਦਿੱਖ ਝੂਠੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। (੩੧)

ਤੱਤ: ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਇਕ ਨਵ-ਵਿਆਹੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਅਤੇ ਪੇਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਸੁਆਗਤ ਹੀਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਪਿਆਰਾ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਧੰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿੰਬ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਬੇਕ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਤੱਤ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅੰਤਰੀਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਸੁਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਦਾ ਇਹ ਚਿੱਤਰਣ ਸਾਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ, ਆਪਣੇ ਸੱਚੇ ਸਵੈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਨਇੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

Oneness In Diversity Research Foundation

ਵੈੱਬਸਾਈਟ: **OnenessInDiversity.com**

ਈਮੇਲ: **onenessindiversityfoundation@gmail.com**